

## СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

**Ступінь вищої освіти** – перший (бакалаврський)

**Рік навчання:** 2, Семестр 4

**Кількість кредитів:** 5

**Мова викладання:** українська

**Підсумковий контроль** – диференційований залік

**Форма проведення занять** – лекції, семінарські заняття

|                            |                                                                                                                                                                        |
|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Назва курсу                | <b>Бізнес-планування</b>                                                                                                                                               |
| Викладач (-і)              | к.е.н., Минчинська Ірина Василівна                                                                                                                                     |
| Контактний тел.<br>E-mail: | +38(097) 291 25 55<br>minchinska-univer@ukr.net                                                                                                                        |
| Консультації               | Розклад проведення консультацій: відповідно до встановленого графіку<br>Онлайн <a href="https://meet.google.com/aaa-tcvq-tek">https://meet.google.com/aaa-tcvq-tek</a> |

### **1. Коротка анотація курсу «Бізнес-планування»:**

Практична реалізація будь-якого комерційного проекту значно ускладнюється, чи навіть стає неможливою, без попередньо розробленого бізнес-плану. Цей письмовий документ є не лише важелем управління підприємством, але й засобом необхідного зовнішнього фінансування для започаткування нового бізнесу.

В умовах ринкової системи господарювання жодне підприємство не може працювати прибутково без ретельно опрацьованого плану. Досвід організації підприємницької діяльності свідчить, що планування їх діяльності набуває все більшого значення в умовах швидких змін у середовищі функціонування. Чим більш динамічним та невизначеним стає середовище діяльності, тим більше порядку має бути на самому підприємстві, тим більше уваги слід приділяти розробці стратегій та оперативних дій для їх реалізації. Відсутність чіткого плану є незаперечним свідченням незадовільного управління підприємством. Успіх підприємницького проекту, незалежно від його масштабів, сфери діяльності, форми організації бізнесу, неможливий без чіткого уявлення про перспективи, діяльності, без опрацювання надійних орієнтирів і реального плану господарювання. Особливо важливого значення набуває розробка бізнес-плану започаткування підприємницької діяльності. Тому, запровадження дисципліни «Бізнес-планування» в навчальний процес при підготовці здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня для економічних спеціальностей є важливим та необхідним.

Робочою програмою вибіркової дисципліни «Бізнес-планування» передбачено вивчення окремих питань щодо розробки бізнес-плану заснування та розвитку підприємства з набуттям практичних навичок щодо послідовності виконання необхідних дій та розрахунку показників окремих розділів бізнес-плану.

### **2. Формат курсу** – відповідно до графіку навчального процесу.

### **3 Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:**

#### **Інтегральна компетентність (ІК)**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких та торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

### **Загальні компетентності (ЗК)**

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

### **Спеціальні компетентності спеціальності (СК)**

Здатність до бізнес-планування, оцінювання ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

Здатність проводити фінансовий та економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів підприємництва.

### **4. Програмні результати навчання (ПРН):**

Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.

Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

### **5. Обсяг курсу**

| <b>Вид заняття</b>                  | <b>Загальна кількість годин</b> |
|-------------------------------------|---------------------------------|
| Лекції                              | 32                              |
| Семінарські заняття                 | 28                              |
| Індивідуально-консультаційна робота | 3                               |
| Самостійна робота                   | 87                              |
| Всього:                             | 150                             |

**Технічне й програмне забезпечення/обладнання** – девайс-прилади, програма для роботи з електронними таблицями Microsoft Excel, доступ до мережі Інтернет.

**6. Політика курсу** – дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ», а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Допускається визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті з використанням коефіцієнта (0,25) від загальної кількості годин, вказаних у сертифікаті чи в іншому документі).

### **7. Схема дисципліни «Бізнес-планування»**

| <b>Години<br/>лекц. / сем.<br/>ІКР / сам.</b> | <b>Тема, план</b> | <b>Форма<br/>заняття та<br/>діяльності</b> | <b>Результати навчання</b> | <b>Вага<br/>оцінки<br/>(кількість<br/>балів)</b> |
|-----------------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------------|
|-----------------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------------|

|                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |
|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|                | <b>Модуль 1. ОСНОВИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |
| 2 / 2 / - / 4  | <b>Тема 1. Бізнес-планування та його значення для здійснення підприємницької діяльності.</b><br>1. Сутність бізнес-планування<br>2. Види планових документів, які розробляються в процесі бізнес-планування.<br>3. Типологія бізнес-планів.<br>4. Стандарти розробки бізнес-плану.                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Семінарське заняття | <b>Програмні результати навчання (ПРН):</b><br>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.<br>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.<br>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.<br>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.<br><br><i>Ознайомитися з видами бізнес-планових документів та методикою визначення необхідного виду бізнес-плану для потреб бізнесу, виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i>                                                                 | 5 |
| 4 / 2 / 3 / 13 | <b>Тема 2. Структура та послідовність розробки бізнес-плану підприємства.</b><br>1. Розробка бізнес-плану підприємства.<br>2. Складові бізнес-плану.<br>3. Стандарти розробки бізнес-планів<br>4. Структура бізнес-плану, як планового документу.<br>5. Організація розробки бізнес-плану.<br>6. Особливості сучасного бізнес-планування.<br>Бізнес-планування за допомогою програмних засобів: Табличного редактору MS Excel; універсальної системи фінансового управління; програми MS Project; програми COMFAR; програми Business Plan Pro; програми Business Plan. | Семінарське заняття | <b>Програмні результати навчання (ПРН):</b><br>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.<br>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.<br>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.<br>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.<br><br><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i><br>1. Охарактеризувати процес розробки бізнес-плану підприємства. 2. Навести складові бізнес-плану. 3. Навести структуру бізнес-плану, як планового | 5 |

|   |                                     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |
|---|-------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|   |                                     |  | <p>документу. 4. Охарактеризувати джерела інформації для розробки бізнес-плану підприємства.</p> <p>5. Навести особливості організації розробки бізнес-плану.</p> <p>6. Охарактеризуйте стандарти розробки бізнес-планів. Наведіть приклади бізнес-планів розроблених за стандартами TACIS, UNIDO та ЄБРР. 7. Охарактеризувати етапи ділового циклу в підприємницькій діяльності. 8. Навести різновиди планів за класифікаційними ознаками та охарактеризувати їх. 9. Охарактеризувати організацію планової роботи на підприємстві. 10. Охарактеризувати особливості сучасного бізнес-планування. 11. Охарактеризувати можливості бізнес-планування за допомогою Табличного редактору MS Excel. 12. Навести можливості автоматизації процесів планування за допомогою програми MS Project. 13. Охарактеризувати можливості аналізу інвестиційних проектів та бізнес-планування за допомогою програми COMFAR. 14. Навести можливості автоматизації процесів бізнес-планування за допомогою інших програмних засобів.</p> |   |
| 3 | Індивідуально-консультаційна робота |  | <p><b>Програмні результати навчання (ПРН):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</li> <li>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.</li> <li>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.</li> <li>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</li> </ul> <p><i>Розробити план-графік (календарний план) розробки окремих розділів бізнес-плану бізнесу у вигляді діаграми Ганта за допомогою спеціальних програмних інструментів (Microsoft</i></p>                                                                                                                                                | 5 |

|                                                                                           |                                                                                                              |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                                                                           |                                                                                                              |                     | <i>Project, Jira Software, Advanced Roadmaps або Excel)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|                                                                                           | Форма контролю: модульна контрольна робота №1 (за рахунок семінарського заняття - (40хв.)                    |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 5  |
| 6 / 4 / 3 / 17                                                                            | Всього за змістовим модулем                                                                                  |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 20 |
| <b>Модуль 2. РОЗРОБКА КОМПОНЕНТІВ (ОКРЕМИХ РОЗДІЛІВ) БІЗНЕС-ПЛАНУ ТА ЙОГО ПРЕЗЕНТАЦІЯ</b> |                                                                                                              |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
| 2 / 2 / - / 4                                                                             | <b>Тема 3. Резюме та опис підприємства.</b><br>1. Резюме бізнес-плану підприємства.<br>2. Опис підприємства. | Семінарське заняття | <b>Програмні результати навчання (ПРН):</b><br>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.<br>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.<br>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.<br>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.<br>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.<br><br><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i><br>1.Охарактеризувати такий розділ бізнес-плану підприємства, як «Резюме». 2.Охарактеризувати стилістику написання, розмір та оформлення резюме. 3. Охарактеризувати такий розділ бізнес-плану підприємства, як «Опис підприємства». 4. Як здійснюється розкриття таких юридичних питань в розділі бізнес-плану «Опис підприємства», як організаційно-правова форма господарювання; розміри підприємства; місце реєстрації та ін. питання). | 5  |
| 4 / 4 / - / 14                                                                            | <b>Тема 4. Аналіз ринкової ситуації та визначення стратегії розвитку підприємства.</b>                       | Семінарське заняття | <b>Програмні результати навчання (ПРН):</b><br>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 5  |

|                |                                                                                                                                                                                   |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|                | <p>1. Аналіз галузі та тенденцій її розвитку.</p> <p>2. Аналіз цільового ринку.</p> <p>3. Визначення рівня конкуренції.</p>                                                       |                     | <p>критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.</li> <li>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.</li> <li>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.</li> <li>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</li> </ul> <p><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Навести методику аналізу цільового ринку.</li> <li>2. Навести методику визначення рівня конкуренції в галузі.</li> <li>3. Навести методику визначення стратегії розвитку підприємства.</li> <li>4. Навести методику аналізу галузі та тенденцій її розвитку.</li> <li>5. Навести методику аналізу внутрішнього середовища підприємства.</li> </ol> |   |
| 4 / 4 / - / 14 | <p><b>Тема 5. Маркетинговий план та продаж продукції.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Розробка плану маркетингу.</li> <li>2. Розробка плану продажу.</li> </ol> | Семінарське заняття | <p><b>Програмні результати навчання (ПРН):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</li> <li>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.</li> <li>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.</li> <li>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 5 |

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     | <p>ризиків.</p> <p>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Охарактеризувати опис товару (послуги) в плані маркетингу.</li> <li>2. Охарактеризувати стратегію розробки нових товарів в плані маркетингу.</li> <li>3. Визначити механізм встановлення ціни на товар в плані маркетингу.</li> <li>4. Охарактеризувати методи розповсюдження товарів (послуг) в плані маркетингу.</li> <li>5. Охарактеризувати розробку комплексного бюджету просування і відбір елементів комплексу просування в плані маркетингу.</li> <li>6. Охарактеризувати стимулювання збуту в плані маркетингу.</li> <li>7. Навести послідовність розробки та структуру плану продажу.</li> </ol>                                                                                                                                                |   |
| 4 / 4 / - / 8 | <p><b>Тема 6. Операційна діяльність та план виробництва.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Цілі та завдання виробничого плану підприємства.</li> <li>2. Структура виробничого плану підприємства.</li> <li>3. Технологія виробництва.</li> <li>4. Розрахунок витрат на виробництво та собівартості одиниці продукції.</li> <li>5. Розрахунок обсягів господарської діяльності підприємства, виходячи з ефективності використання його ресурсного забезпечення.</li> </ol> | Семінарське заняття | <p><b>Програмні результати навчання (ПРН):</b></p> <p>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.</p> <p>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.</p> <p>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.</p> <p>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Охарактеризувати цілі та завдання виробничого плану підприємства.</li> </ol> | 5 |

|                |                                                                                                                                                                     |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|                |                                                                                                                                                                     |                     | <p>2. Навести структуру виробничого плану підприємства.</p> <p>3. Охарактеризувати технологію виробництва</p> <p>4. Як здійснюється контроль якості виробничого процесу у виробничій програмі підприємства</p> <p>5. Охарактеризувати формування матеріально-технічної бази підприємства.</p> <p>6. Як здійснюється нормування ресурсного забезпечення бізнес-плану</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |
| 2 / 2 / - / 4  | <p><b>Тема 7. Організаційний план підприємства.</b></p> <p>1. Вибір організаційної структури управління підприємством.</p> <p>2. Кадрова політика підприємства.</p> | Семінарське заняття | <p><b>Програмні результати навчання (ПРН):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</li> <li>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.</li> <li>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.</li> <li>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.</li> <li>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</li> </ul> <p><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i></p> <p>1. Охарактеризувати централізацію та децентралізацію управлінських функцій.</p> <p>2. Охарактеризувати вибір схеми організаційної структури управління підприємством.</p> <p>3. Охарактеризувати взаємозв'язок стратегії підприємства з його структурою.</p> <p>4. Охарактеризувати кадрову політику підприємства щодо відбору, оцінювання результатів роботи та мотивації персоналу.</p> | 5 |
| 4 / 2 / - / 12 | <p><b>Тема 8. Фінансовий план підприємства.</b></p> <p>1. Джерела інформації для оцінки фінансового стану та розробки</p>                                           | Семінарське заняття | <p><b>Програмні результати навчання (ПРН):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 5 |



|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|               | <p>фінансового плану підприємства.</p> <p>2. Визначення показників рентабельності підприємства.</p> <p>3. Визначення показників оборотності активів підприємства.</p> <p>4. Визначення та аналіз коефіцієнтів балансу; коефіцієнтів покриття; коефіцієнтів ринкової вартості та коефіцієнтів ліквідності.</p> <p>5. Фінансове планування.</p> |                     | <p>критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.</p> <p>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.</p> <p>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.</p> <p>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i></p> <p>1. Навести джерела інформації джерела інформації для оцінки фінансового стану та розробки фінансового плану підприємства.</p> <p>2. Охарактеризувати джерела та напрями використання грошових засобів.</p> <p>3. Охарактеризувати методику визначення показників рентабельності підприємства.</p> <p>4. Охарактеризувати методику визначення показників оборотності активів підприємства.</p> <p>5. Охарактеризувати методику визначення та аналіз коефіцієнтів балансу; коефіцієнтів покриття; коефіцієнтів ринкової вартості та коефіцієнтів ліквідності.</p> <p>6. Навести методику фінансового планування.</p> <p>7. Охарактеризувати методику аналізу ефективності інвестиційного проекту.</p> |   |
| 2 / 2 / - / 4 | <p><b>Тема 9. Оцінка ризиків.</b></p> <p>1. Сутність та види підприємницького ризику.</p> <p>2. Структура та цілі розробки розділу “Оцінка ризиків”.</p> <p>3. Методика оцінки впливу ризиків та напрями їх мінімізації.</p>                                                                                                                  | Семінарське заняття | <p><b>Програмні результати навчання (ПРН):</b></p> <p>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 5 |

|               |                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|               |                                                                                                                                                                                                                                 |                     | <p>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.</p> <p>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.</p> <p>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Охарактеризувати сутність підприємницького ризику.</li> <li>2. Навести види підприємницького ризику.</li> <li>3. Навести структуру та цілі розробки розділу "Оцінка ризиків".</li> <li>4. Навести методику оцінки впливу ризиків та напрями їх мінімізації.</li> </ol>                                                                                                                                                     |   |
| 2 / 2 / - / 4 | <p><b>Тема 10. Експертиза бізнес-плану.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Методичні основи експертизи бізнес-планів.</li> <li>2. Критерії оцінки якості обґрунтування бізнес-плану та його розділів.</li> </ol> | Семінарське заняття | <p><b>Програмні результати навчання (ПРН):</b></p> <p>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.</p> <p>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.</p> <p>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.</p> <p>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p><i>Семінар: дискусія або написання есе та виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Навести методичні основи експертизи бізнес-планів.</li> </ol> | 5 |

|                          |                                                                                                                                                                             |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                  |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
|                          |                                                                                                                                                                             |                     | 2. Охарактеризувати критерії оцінки якості обґрунтування бізнес-плану.<br>3. Навести методiku експертизи окремих розділів бізнес-плану.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                  |
| 2 / 2 / - / 6            | <b>Тема 11. Оформлення та презентація бізнес-плану.</b><br>1. Компонівка і зміст бізнес-плану.<br>2. Написання та редагування бізнес-плану.<br>3. Презентація бізнес-плану. | Семінарське заняття | <b>Програмні результати навчання (ПРН):</b><br>– Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.<br>– Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.<br>– Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.<br>– Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.<br>– Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.<br><br><i>Семінар: дискусія або презентація бізнес-плану, виконання тестів у системі Moodle ДПУ.</i><br>1. Назвати вимоги до компонентів і змісту бізнес-плану.<br>2. Охарактеризувати процес написання та редагування бізнес-плану.<br>3. Охарактеризувати процедуру презентації бізнес-плану. | 5                                                |
|                          | <i>Форма контролю: модульна контрольна робота №2 (за рахунок семінарського заняття - (40хв.)</i>                                                                            |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 10                                               |
|                          | <i>Комп'ютерне тестування в системі Moodle ДПУ</i>                                                                                                                          |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 5                                                |
| <b>26 / 24 / 3 / 70</b>  | <b>Всього за змістовим модулем</b>                                                                                                                                          |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 80                                               |
|                          | <b>Диференційований залік</b>                                                                                                                                               |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | сума балів отриманих протягом поточного навчання |
| <b>32 / 28 / 3 / 150</b> | <b>Всього</b>                                                                                                                                                               |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>100</b>                                       |

## 8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100 шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

семінарські заняття – 70% загальної кількості балів, поточний контроль – 20%, індивідуальна робота – 5%, комп’ютерне тестування – 5%.

### РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ФОРМАМИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

| № п/п | Форма контролю                                   | Максимальна кількість балів                                       |
|-------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1.    | Усна/письмова відповідь на семінарських заняттях | 70                                                                |
| 2.    | Контрольна робота                                | 20                                                                |
| 3.    | Індивідуально-консультативна робота              | 5                                                                 |
| 4.    | Комп’ютерне тестування в системі Moodle          | 5                                                                 |
| 5.    | Самостійна робота                                | Оцінюється під час практичних занять, тестування в системі Moodle |
| 6.    | <b>Всього з курсу</b>                            | <b>100</b>                                                        |

### 9. Шкала оцінювання

| Сума балів за 100-бальною шкалою | Оцінка в ECTS | Значення оцінки ECTS                                 | Оцінка за національною шкалою |                  |
|----------------------------------|---------------|------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------|
|                                  |               |                                                      | Екзамен                       | Залік            |
| 90-100                           | A             | відмінно                                             | відмінно                      | зараховано       |
| 85-89                            | B             | добре                                                | добре                         |                  |
| 75-84                            | C             | добре                                                |                               |                  |
| 65-74                            | D             | задовільно                                           | задовільно                    |                  |
| 60-64                            | E             | достатньо                                            |                               |                  |
| 35-59                            | FX            | незадовільно з<br>можливістю<br>повторного складання | незадовільно                  | не<br>зараховано |
| 1-34                             | F             | незадовільно з<br>обов'язковим<br>повторним курсом   |                               |                  |

### 10. Політика оцінювання

*Політика щодо дедлайнів та перескладання.* Для отримання позитивної оцінки з дисципліни необхідно отримати мінімальну кількість балів за кожне семінарське заняття та два тематичні контролю (модульні контрольні роботи). В разі несвоєчасного виконання робіт допускається їх доопрацювання в межах часу, до проходження тематичного контролю з дисципліни. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу адміністрації факультету / інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

*Політика щодо академічної доброчесності:* Письмові роботи перевіряються на наявність

плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. При виявленні плагіату виконані завдання здобувачу вищої освіти не зараховуються. Списування під час контрольних робіт (в т. ч. із використанням мобільних девайсів) заборонено. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

*Політика щодо відвідування:* Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Перенесення терміну здачі робіт/перездача: допускається з поважних причин (лікарняний, академічна мобільність) без зниження балів за кожне виконане практичне завдання і два тематичні контролі; без поважних причин оцінюється на 1 бал нижче за кожне виконане практичне завдання і два тематичні контролі. Пропущенні семінарські заняття та не пройдені тематичні контролі здобувачем вищої освіти відпрацьовуються в межах семестру, в якому викладається дисципліна.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### *Основна*

1. Ільчук П. Г. Бізнес-планування та управління проектами : навчальний посібник. Львів. Видавництво «Новий Світ-2000». 2021. 240 с.
2. Варналій З. С., Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Білик Р. Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. Чернівці. Технодруk. 2019. 264 с.
3. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план. Технологія розробки. Навчальний посібник. 2ге вид. Київ. Центр навчальної літератури. 2019. 384 с.

### *Допоміжна*

1. Бугай В., Горбунова В., Череп О., Череп А. Фінансове планування. Київ. Кондор. 2023. 292 с.
2. Іванова К., Овечкіна О., Солоха Д., Морєва В. Белякова О., Балакай О. Планування маркетингу. Навчальний посібник Київ. Центр учбової літератури. 2019. 530 с
3. Кушнір Р. Б-Бізнес. Покрокова інструкція створення системного, ефективного і прописаного бізнесу в Україні. Львів. Коло. 2019. 432 с.
4. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проектами. Львів. Львівська політехніка. 2018. 396 с.
5. Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Одеса. НУ «ОЮА». 2021. 166 с.;

### *Інформаційні ресурси Інтернет*

1. How to create a business plan. Tips for preparing a business plan. URL: <https://www.business.govt.nz/getting-started/business-planning-tools-and-tips/how-to-create-a-business-plan/>;
2. Write a business plan. Download free business plan templates and find help and advice on how to write your business plan. Government of UK. URL: <https://www.gov.uk/write-business-plan>;
3. Write Your Business Plan // U.S. Small Business Administrations URL: <https://www.sba.gov/starting-business/write-your-business-plan>;
4. Бізнес план: приклади, структура та як скласти. URL: <https://ua.weblium.com/blog/biznes-plan-sho-ce-yak-sklasti-prikladi>;
5. Додаток для планування бізнесу URL: [http://freemind.sourceforge.net/wiki/index.php/Main\\_Page](http://freemind.sourceforge.net/wiki/index.php/Main_Page);
6. Додаток по написанню бізнес-плану URL: <https://enloop.com/>;
7. Зразки та шаблони бізнес-планів, ресурси по плануванню бізнесу. BPlans URL: [http://www.bplans.com/sample\\_business\\_plans.php](http://www.bplans.com/sample_business_plans.php);
8. Відкрити і почати свій бізнес з нуля за 30 днів. LEMARBET. URL: <https://lemarbet.com/biznes-v-ukraine/kak-otkryt-i-nachat-svoj-biznes-s-nulya-za-30-dnej/>;
9. Онлайн-платформа «Дія. Бізнес». URL: <https://business.diia.gov.ua/services>.
10. Портал для підприємців. Офіс розвитку МСП. URL: [https://sme.gov.ua/business\\_model\\_form/](https://sme.gov.ua/business_model_form/);

11. Програма підтримки підприємництва створена Ощадбанком «Будуй своє». «Ощадбанк». URL: <https://buduysvoe.com/content/pro-nas>;
12. Як написати бізнес план: покрокова інструкція + зразок з розрахунками. URL: <https://biznecat.com/biznes/72-yak-napisati-biznes-plan.html>;
13. Як скласти бізнес план? Приклад розділів та структури. URL: <https://pozovna.in.ua/priklad-biznes-planu-gotovi-zrazki-planiv-na-ukrayinskij-movi/>;
14. Як протестувати нішу для бізнесу: покрокова інструкція. URL: <https://www.interkassa.com/ua/blog/kak-protestirovat-nishu-dlya-biznesa-poshagovaya-instrukciya/>.

*Міжнародні видання:*

1. Hedberg R. How to Write a Business Plan With No Experience. A Simple Guide With Tons of Business Plan Examples to Achieve a Successful Business and Attain Profitability. Independently published. 2023. 180 p.
2. Kugel R. Reimagining Planning and Budgeting. Ventana Research. 2023. 120 p.
3. Tiffan P., Peterson S. Business Plans For Dummies. For Dummies; 3rd edition. 2022. 416 p.